

Finnetin lausunto luonnoksista määräykseksi 65 F/2025 kiinteistön sisäverkoista ja teleurakoinnista sekä sen perustelumui- stiksi

Viite: Lausuntopyynnön diaarinumero: 544803/03.04.05.00/2024

Finnet-liitto ry (jäljempänä ”Finnet”) kiittää Liikenne- ja viestintävirasto Traficomia mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta asiasta.

Selvytyden vuoksi todettakoon, että tämä lausunto annetaan Finnet-liiton ja sen 17 jäsenyhtiön puolesta: Alajärven Puhelinosuuskunta, FNE-Finland Oy, ElmoNet Oy, Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy, Kaisanet Oy, Karjaan Puhelin Oy, Kemiön Puhelinosakeyhtiö, Lounea Oy, LPOnet Osk Anl, LP Vahvavirta Osk, Mariehamns Telefon Ab, MPY Telecom Oy, Paraisten Puhelin Oy, Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy, Savonlinnan BLC-osuuskunta, Vakka-Suomen Puhelin Oy ja Ålands Telefonandelslag.

Lausunnon pääasialliset huomiot ja ehdotukset

- Kaikkea sellaista sääntelyä, tai sen tulkintaa, joka estää tai hidastaa FTTH-verkkojen toteutumista kerros- ja rivitaloissa tai nostaa näiden toteuttamiskustannuksia pitää välttää.
- EU:n ja Suomen tavoitteena oleva gigabittiyhteiskunta edellyttää, että myös kerros- ja rivitaloissa valokuitu tulee rakentaa huoneistoihin saakka.
- FTTH-verkkojen rakentaminen omakotitaloihin edistyy hyvin. Gigabittiyhteiskunnan saavuttamisen kannalta pullonkaulaksi on kuitenkin muodostunut kerrostalomarkkina, jossa tulevana vuosina valokuitu pitäisi rakentaa suureen osaan vanhoja kerrostaloja.
- Vanhat kerrostalot ovat jäämässä Suomen ja EU:n gigabittitavoitteesta, koska taloyhtiöillä tai kiinteistönomistajilla ei ole varaa, tai halua päivittää sisäverkoja valokuitupohjaisiksi, jolloin huoneistoihin ei saada FTTH-liittymiä. Siksi Finnet-liitto näkee hyvinä muutokset, jotka ovat omiaan vähentämään sisäverkkojen päivittämisen kustannuksia sekä sujuvoittamaan näiden toteutusta.
- Sisäverkkojen toteutusvaatimuksia ja siten asukkaiden kustannuksia tulee edelleen keventää. Muutos lausunnolla olevassa luonnoksessa on oikean suuntainen, mutta jäänyt puolitiehen ja ehdotamme edelleen luonnoksen valmistelun aikana ehdottamiamme muutoksia.
 - Valokuidulla varustetuissa kiinteistöissä kotijakamo voidaan korvata kuitupäätteellä.
 - Huoneiston erillistä kategoria 6 tietoliikennettä ja sen kaapelointia ei tarvita.
 - Muoviset kotijakamot, sekä soveltuvin osin myös talo- ja aluejakamot tulee sallia. Kotijakamossa ei myöskään tarvita erillistä pistorasiaa, tilaa dokumenteille tai sähkönsuojauksia.
 - Kahden kuidun per huoneisto sijaan riittää yksi kuitu per huoneisto.
 - Tähtiverkkojen lisäksi tulee sallia myös ketjutukset.
 - Yleiskaapelointiverkon vapautus parikaapeloinnista kirjataan myös yhteisantenniverkon rakentamiseen, mikäli tarjottavien FTTH-liittymien kautta tarjotaan myös KTV-palvelu.
 - Yksilöllisten avainten ja lukitusjärjestelmän lokitietojen vaatimuksen lisäksi tulisi edelleen mahdollistaa muut luotettavat tavat yksilöidä kävijät.
- Rivitalopoikkeama tulee laajentaa koskemaan kaikkia kiinteistötyyppejä.
- Antenniverkon laatuvaatimuksia ei tule kasvattaa.
- Antennivastaanoton osalta tarkennettava, ettei se ole vaatimus, vaan myös KTV-vastaanotto on sallittu vaihtoehto.
- Sisäverkko tulee voida hankkia myös palveluna, eikä taloyhtiön ole välttämätöntä omistaa kyseistä infraa, kunhan palvelu täyttää sisäverkkomääräyksen vaatimukset sisäverkolle.

Lausunto

Sisäverkkomääräyksen tulee edistää valokuidun ulottumista kaikkiin Suomen kerrostalohuoneistoihin nopealla aikataululla ja kohtuullisilla kustannuksilla

Tärkeimpänä ehdotuksena nostamme sen, että kaikkea sellaista sääntelyä, tai sen tulkintaa, joka estää tai hidastaa FTTH-verkkojen toteutumista kerros- ja rivitaloissa (tulevaisuudessa myös huoneisiin menevien FTTR-verkkojen) tai nostaa näiden toteuttamiskustannuksia pitää välttää.

Päivityksessä tulisi paremmin huomioidaan EU gigabittiasetuksen (GIA) muutostarpeet. EU:n ja Suomen tavoitteena oleva gigabittiyhteiskunta edellyttää, että valokuituverkko ulottuu jokaiseen kotiin (FTTH) ja yritystilaan. Tämä tarkoittaa, että myös kerros- ja rivitaloissa valokuitu tulee rakentaa huoneistoihin saakka. Sama koskee luonnollisesti myös yritys kiinteistöjä ja -toimitiloja.

Suomessa valokuituverkkojen rakentaminen on parhaillaan suurta ja FTTH-verkkojen rakentaminen omakotitaloihin edistyy hyvin. Gigabittiyhteiskunnan saavuttamisen kannalta pullonkaulaksi on kuitenkin muodostunut kerrostalomarkkina, jossa tulevana vuosina valokuitu pitäisi rakentaa suureen osaan vanhoja kerrostaloja, jotta talon huoneistoihin voidaan tarjota FTTH-verkkoja ja -palveluita. Taloyhtiöt eivät kuitenkaan ole valmiita, esimerkiksi rahoituksen saatavuuden takia, investoimaan talon infran uudistamiseen, vaan odotus markkinoilla on, että tämän hoitaa teleoperaattorit markkinalähtöisesti. Uusikin luonnos sisäverkkomääräyksestä M65 nostaa epätarkoituksenmukaisesti taloyhtiön kaikkien huoneiston omistajien kustannuksia, kun sisäverkkoja uudistetaan tai rakennetaan valokuidulla.

Vanhat kerrostalot ovat jäämässä Suomen ja EU:n gigabittitavoitteesta, koska taloyhtiöillä tai kiinteistönomistajilla ei ole varaa, tai halua päivittää sisäverkkoja valokuitupohjaisiksi, jolloin huoneistoihin ei saada FTTH-liittymiä. Siksi Finnet-liitto näkee hyvinä muutokset, jotka ovat omiaan vähentämään sisäverkkojen päivittämisen kustannuksia sekä sujuvoittamaan näiden toteutusta. Osa näistä tavoitteista on luonnoksessa huomioitu, kuten valokuitujen määrän pudottaminen neljästä kahteen niin aluekaapeloinneissa kuin nousukaapeloinneissa. Samoin parikaapeloinnin ja kategoria 6-kaapeloinnin vaatimuksen poistaminen aluekaapeloinneissa on kannatettava muutos. Myös vapaus edelleen jättää parikaapelointi ja kategoria 6-kaapelointi pois, mikäli kiinteistöille on tarjolla FTTH-liittymiä, on kannatettava.

Muutos on kuitenkin jäänyt puolitiehen ja ehdotamme edelleen alla olevia luonnoksen valmistelun aikana ehdottamiamme muutoksia.

Sisäverkkojen toteutusvaatimuksia ja siten asukkaiden kustannuksia tulee edelleen keventää

Kuitupääte huoneistojakamona ja muovisten kotijakamoiden salliminen

Huoneistojakamon vaatimusten helpottaminen on jäänyt toteuttamatta. Finnet-liitto esittää edelleen, että kuitupäätteen tulisi voida toimia kotijakamona ja kotikaapeloinnin vaatimuksia pitäisi keventää erityisesti saneerauskohteissa.

Ehdotamme, että valokuidulla varustetuissa kiinteistöissä ei vaadita kotijakamoa, vaan valokuitu viedään asuntoon ja päätetään suoraan kuitupäätteeseen.

- Kuitupääte on huomattavasti sirompi kuin kotijakamo ja se voidaan asentaa, mm. toimivampaan ja esteettisesti parempaan paikkaan, esimerkiksi lähelle käyttökohdetta.
- Asunnon sisällä laajakaista jaetaan myös yleisimmin langattomasti.
- Koska kuitupääte (jossa on haluttaessa mukana Ethernet-tietoliikenne-asiain) voidaan asentaa huoneistossa vapaasti haluttuun käyttöpaikkaan ja laajakaista joka tapauksessa jaetaan yleisimmin langattomasti, ei tarvita erillistä kategorian 6 tietoliikenne-asiain. Sellaisen asentamisen vaatimus tulisi

siksi poistaa, ainakin saneerauskohteissa. Myös vaatimus kytkeä kotijakamosta parikaapeliyhteys yhdelle asuinhuoneiston tietoliikennerasialle ja sen merkintä numerolla 1 tulisi poistaa.

- Sähköt saadaan tarvittaessa viereisestä pistorasiasta, mikä säästää ylimääräisten pistorasioiden asentamiskustannuksen. Laitteet eivät enää myöskään tarvitse maadoitusta.
- TV-signaalin jakamiseen voidaan käyttää joko kiinteistössä ja/tai huoneistossa jo olevaa antenniverkkoa, tai asentaa sellainen pinta-asennuksena kuitupäätteeltä niille asukkaille, jotka katsovat perinteistä KTV-jakelua.

Valokuituun siirryttäessä poistuu sisäverkoista myös tarve sähkösuojaukselle, jolloin ehdotamme, että myös muoviset kotijakamot, sekä soveltuvien osin myös talo- ja aluejakamot sallitaan. Tältä osin myös sähkönsuojausvaatimukset voidaan poistaa, tai keventää.

Kotijakamon vaatimuksia ehdotamme myös kevennettäväksi siten, että sisäverkon asiakirjoille ei varata niiden aiheuttavan palokuorman takia tilaa kotijakamossa. Lisäksi vaatimus kiinteästi asennetuista/asennetusta sähköpistorasiasta sekä maadoituskiskosta poistetaan. Tämä koskee erityisesti saneerauskohteita.

Kerrostalohuoneistojen FTTH-saatavuuden parantaminen omakotihuoneistojen tasolle

Ehdotamme ns. rivitalopoikkeaman laajentamista jo määräyksessä koskemaan kaikkia kiinteistötyyppejä, myös kerrostaloja. Omakotitalo-, rivitalo- ja kerrostalohuoneistoja kohdeltaisiin tasavertaisesti, kun rajapinta yleiseen viestintäverkkoon on valokuitupäätteessä, kuten se on omakotitaloissa ja rivitalopoikkeamalla rivitalohuoneistoissa.

Turhia valokuituja ei tule rakentaa huoneistoihin vain kaiken varalle

Luonnoksen vaatimus kahdesta kuidusta per huoneisto on edelleen liiallinen ja ehdotamme yhtä kuitua per huoneisto. Yhdenkin valokuidun siirtokapasiteetti on riittävä ja PON-teknologialla yksikin kuitu mahdollistaa usean sovelluksen yhteyden toteuttamisen (esim. laajakaista ja KTV). Tapaukset, joissa huoneistoon tarvittaisiin useampia fyysisiä kuituja ovat siten hyvin harvinaisia ja tähän varautumisen kustannuksia asukkaille tulee merkittävästi vähentää. Mikäli jollakin huoneistolla on tarve toiselle kuidulle (kahdelle erilliselle laajakaistaliittymälle), voidaan se hitsata ja päättää tämän tarpeen tullessa. Näin kaikkien asukkaiden ei tarvitse maksaa usean kuidun läpihitsaamisesta ja päättämisestä huoneistoihinsa vain hyvin harvinaisten poikkeustapausten takia.

Kuten yleiskaapeloinneista, myös antennikaapeloinneista voidaan luopua

On kannatettavaa, että alueilla, missä FTTH-liittymiä tarjotaan kerrostalohuoneistoihin, ei vaadita parikaapelointeja, mutta yhtä lailla tällöin ei enää tarvita antenniverkon kaapelointeja (ei koaksiaali-, eikä erillisiä kuitukaapelointeja) mikäli FTTH-liittymätarjoaja toimittaa FTTH:n yli myös KTV-palvelun. Ehdotamme siksi, että yleiskaapelointiverkon vapautus parikaapeloinnista kirjataan myös yhteisantenniverkon rakentamiseen, mikäli tarjottavien FTTH-liittymien kautta tarjotaan myös KTV-palvelu. Vanhan yhteisantenniverkon poistaminen poistaa siihen liittyvät ylläpitokustannukset.

Lukitusjärjestely on turhan kallis

Osaltaan kustannuksia on myös nostettu esimerkiksi tiukentamalla lukitusvaatimuksia. Yksilöllisten avainten ja lukitusjärjestelmän lokitietojen vaatimuksen lisäksi tulisi edelleen mahdollistaa muut luotettavat tavat yksilöidä kävijät.

Televisiolähetysten antennivastaanotto

GIA:n mukaisesti kuitusisäverkkoihin siirryttäessä on antenniverkon rakenteen taajuusalueen laajentaminen nykymääräyksestä turha ja ylimääräisiä kustannuksia aiheuttava vaatimus. Ehdotamme tämän vaatimuksen poistamista erityisesti saneerauksissa, mutta myös uudisrakentamisessa, koska GIA:n mukaan kaikkiin kohteisiin on rakennettava valokuituyhteys, jota kautta niin laajakaista, kuin KTV jaetaan.

Määräys ei selkeästi tuo esiin, että TV-lähetysten antennivastaanotto on vaihtoehto KTV-jakelulle, joten ehdotamme, että luvun 3 alkuun kirjausta, että antennivastaanotto ei ole vaatimus, vaan TV-signaali voidaan myös ostaa KTV-palveluna.

Kiinteistöjen rahoitustarvetta tulisi keventää

Taloyhtiöiden vaihtoehtoja sisäverkon toteutukselle tulee laajentaa, erityisesti sen suhteen, ettei taloyhtiöiden tarvitse itse investoida sisäverkkoon. Määräyksen ei siis tule ottaa kantaa siihen kuka sisäverkon omistaa, kunhan taloyhtiö on huolehtinut siitä, että määräyksen mukainen sisäverkko on olemassa. Sisäverkon tulee siksi voida hankkia myös palveluna, eikä taloyhtiön ole välttämätöntä omistaa kyseistä infraa, kunhan palvelu täyttää sisäverkkomääräyksen vaatimukset sisäverkolle.